

Pohorelský hlásnik



informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVII.; FEBRUÁR 2021; - ZADARMO -

76. výročie oslobodenia obce

Vojny vo svete vznikajú predovšetkým pre veľké hospodárske problémy (stalo sa tak v I. svetovej vojne), alebo pre veľké územné nároky, nadradenosť nad iné rasy, poprípade fašizovanie spoločnosti, čo sa stalo v II. svetovej vojne.

Vojna sa začala 1. septembra 1939 kamuflovaným prepadnutím Poľska, časti územia Gliwic, ktoré boli pod správou Nemecka, Wieluni a Gdanska, ktorý bol vyhlásený za súčasť Nemeckej ríše. Rozpínanosť Nemeckej ríše spôsobila, že ešte pred začatím vojny, západné štáty, konkrétne Anglicko, Francúzsko, Taliansko pred obavou napadnutia Nemcami podpísali s Nemeckom v Mníchove zradcovskú zmluvu dňa 30. septembra 1938. Týmto podpisom zmluvy rozdelili Československo. Z Čiech sa stal protektorát Čechy a Morava a územia obývané Nemcami tzv. Sudety pripadli Nemecku. Slovensko sa stalo rozhodnutím Hitlera a prezidenta Tisa 14. marca 1939 Slovenským štátom a len písomným oznámením nám boli odobraté časti územia na severe štátu Poliackmi a na juhu podstatne väčšie územie bolo pridelené Maďarsku. Taktiež Rusko podpísalo s Nemeckom Pakt o neútočení a to predovšetkým preto, lebo ešte neboli materiálne a ľudsky pripravený na možné napadnutie Nemcami. Pakt podpísali veľvyslanci obidvoch krajín Ribbentrop a Molotov. Napriek tejto dohode Nemci nečakane prepadli Rusko dňa 22. júna 1941. Spočiatku Nemci využili vojenskú prevahu a postupne obsadzovali veľké územie. Obrat nastal v polovici júla 1943, kedy boli Nemecké vojská odrazené a rozprášané na Kurskom oblúku - predmostí Moskvy. Od tohto obdobia už Nemci poväčšine ustupovali a 9. mája 1945 v Berlíne po jeho dobytí podpísali kapituláciu. Ale konečný dátum ukončenia II. svetovej vojny je kapitulácia Japonska, ktorú podpísali s Američanmi na bojovej lodi Missouri v Tokijskom zálive dňa 2. septembra 1945, čo bol dátum definitívneho konca II. svetovej vojny. V tejto hrôzostrašnej vojne zahynulo cca 60-70 miliónov ľudí, napáchané boli nesutočné materiálne škody, hlavne v strednej Európe a veľa detských obetí a sirôt. Najviac padlých mal Sovietsky zväz - 26 miliónov ľudí.

Oslobodzovanie Slovenska Červenou, Rumunskou a 1. československým armádnym zborom generála Ludvíka Svobodu sa začalo 20. septembra 1944 a 21. septembra 1944 bola oslobodená prvá východoslovenská obec Kalinovo. Následne sa započala Karpatsko-Duklianska operácia s postupným oslobodzovaním nášho územia. Poslednými oslobodenými obcami boli Klokočov a Makov 3. mája 1945. Oslobodzovanie Slovenska trvalo 226 dní. Pri oslobodzovaní Slovenska boli nasledovné počty padlých vojakov: 60659 Červená armáda, 10435 Rumunská armáda, 1736 Slovákov z I. československého armádneho zboru.

Pohorelá bola oslobodená 29. januára 1945 v dopoludňajších hodinách Rumunskou armádou, ktorú vítali občania pri železničnej stanici slávohranou a cigánskou muzikou. Na pamätníku v centre našej obce sú na mramorovej tabuli napísané mená našich padlých v oboch svetových vojnách. Preto sa pokloňme ich hrdinskej pamiatke so slovami úcty a pokory - nech odpočívajú v pokoji. Ďakujeme.



Ján Lakanda
predseda ZO SZPB
PB Jánošík Pohorelá



Núdzový stav je od 8.2 predĺžený o ďalších 40 dní

Vláda Slovenskej republiky o tom rozhodla v piatok 5. februára 2021. Vláda využila možnosť, ktorú jej dáva novelizovaný zákon o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu, ktorý umožňuje kabinetu opakovane predĺžovať núdzový stav, najviac o 40 dní.



V čase núdzového stavu môže štát v zmysle zákona obmedziť základné práva a slobody, a to v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas.

Núdzový stav na Slovensku v súvislosti s pandémiou nového koronavírusu platí od 1. októbra 2021.

Zároveň Vláda SR na základe odporúčaní epidemiológov schválila s účinnosťou od 8. februára pre celé územie Slovenska tzv. COVID AUTOMAT.



Na základe platných uznesení Vlády SR a opatrení Úradu verejného zdravotníctva SR ostáva vstup do priestorov Obecného úradu v Pohorelej (tak ako aj ostatných úradov a úradovní) pre verejnosť obmedzený.

Z dôvodu platného zákazu vychádzania žiadame občanov, aby vybavovali svoje záležitosti výhradne elektronickou poštou (obec@pohorela.sk) alebo telefonicky (048/6196102).

V prípade vybavovania NEVYHNUTNÉHO A NEODKLADNÉHO úkonu, ktorý nemôže byť vykonaný zaslaním poštou alebo elektronicky, je možné navštíviť obecný úrad osobne, ale iba na základe predošlého dohovoru s pracovníkom úradu (048/6196102), ktorý následne umožní vstup občana do budovy úradu.

Vstup do priestorov úradu bude v tomto prípade umožnený iba osobe, ktorá sa preukáže negatívnym výsledkom RT-PCR testu alebo antigénového testu nie staršieho ako 7 dní, alebo ak táto osoba prekonala ochorenie COVID-19 a má o jeho prekonaní doklad nie starší ako tri mesiace alebo ak táto osoba bola zaočkovaná proti ochoreniu COVID-19 aj druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní. Zamestnanec úradu je oprávnený požadovať predloženie dokladu o negatívnom teste alebo očkovaní, respektíve doklad o výnimke. Rovnako je oprávnený do týchto dokladov nahliadnuť.

Výsledky doterajších testovaní v Pohorelej

Obec Pohorelá v snahe zabezpečiť zákonnú povinnosť, ale zároveň aj v snahe vyjsť v ústrety požiadavke obyvateľov o získanie výsledkov testov na prítomnosť koronavírusu COVID-19 uskutočnila od novembra 2020 doteraz testovanie občanov počas 11 dní.

DÁTUM	P O Č E T		%	počet test. miest
	TESTOVANÝCH	POZITÍVNYCH		
13.2.2021	609	4	0,66%	2
8.-9.2.2021	328	2	0,61%	2
6.2.2021	323	4	1,24%	1
30.1.2021	966	8	0,83%	3
23.-24.1.2021	1034	11	1,06%	3
7.-8.11.2020	1306	8	0,61%	3
31.10.-1.11.2020	1228	15	1,22%	3

(počty testovaných i pozitívnych sú vrátane občanov iných obcí, ktorí sa testovali v našej obci)

Pre plynulý priebeh testovania a z dôvodu čo najväčšieho zníženia doby čakania obec zriadila možnosť rezervácie približného času testovania cez rezerválny systém BOOKIO. Ten bude možné využiť aj v prípade ďalších termínov testovania.



Rúško



Odstup



Ruky

PRI NAKLADANÍ S ODPADMI MAJTE NA PAMÄTI NASLEDOVNÉ PRAVIDLÁ:

-  Snažte sa **odpad netvorit'** vôbec.
-  **Zálohované obaly** nepatria do koša, vráťte ich do **predajne**.
-  **Dodržiavajte** farebnú abecedu triedenia: **sklu** patrí **zelená**, **papieru** **modrá**, **plastom**, **kovom** a **nápojovým kartónom** **žltá** farba.
-  Riadte sa pravidlami triedenia obce. **Len vytriedený odpad** sa dá **zhodnotiť** a **recyklovať**.
-  Triedte odpad, **oplatí sa to**. **Za vytriedený odpad občan neplatí**, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom Organizácií zodpovednosti výrobcov.



Keďže platné obmedzenia z dôvodu protiepidemiologických opatrení nedovolili obci zorganizovať tradičné mikulášske stretnutie v centre obce pri mimolúčnom stromčeku, rozhodlo sa OZ Šťastné detstvo, že ani tentokrát nezostanú detské oči smutné a Mikuláš do obce predsa len príde. A tak v sobotu 5. decembra putoval Mikuláš so svojim sprievodom po celej dedine dom od domu za malými nedečkavcami.

Moje poďakovanie za úžasný deň plný zážitkov, vysmiatej ale aj ustráchaných detí, patrí predovšetkým štedrým sponzorom Mgr. Zlatka Rašiová – Lekárne Kamilka, Peter Vojtko – TecTrade, HK JATKA, Pohrebničníctvo Milan Haluška, Ján Haluška – Hamannax, Jozef Tlučák – AGROPohorelá, Miroslav Pompura – MMP Trans s.r.o., Urbár Pohorelá, Peter Šiman – EBike, Libuša Janošková – Kaderníctvo, Ing. Róbert Tlučák, Ing. Marek Syč, PhD, Bc. Ľubomíra Lysinová a Helgas Hel'pa.

Ďakujem našim deťom Matejovi Tešlárovi, Vanese Pompurovej, Kristíne Součekovej, Milanovi Kováčovi a p. Anne Prčovej, že obetovali svoj voľný čas pri príprave, pri roznášaní darčiekov a

Vďaka patrí tiež OÚ Pohorelá za pomoc pri hlásení, ozvučení nášho sprievodu a príprave zoznamu detí.

Anna Prčová – OZ Šťastné detstvo



Termíny zberu plastov

23. 2.	23. 3.
--------	--------

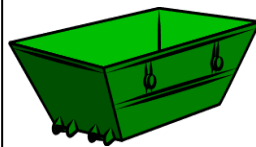
Zbierajú sa **len PLNÉ ŽLTÉ**
a zaviazané vrecia. (Nezabudnite plastové
flaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)
Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.



Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

24. 2.	10. 3.	24. 3.	7. 4.
--------	--------	--------	-------

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod. Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.



Z dôvodu vyhláseného núdzového stavu a zákazu vychádzania je stále až do odvolania pozastavená možnosť vyvážania veľkoobjemového komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu do kontajnerov v areáli ČOV.

Ďakujeme všetkým obyvateľom za pochopenie a trpezlivosť.



Začalo sa historicky prvé plne elektronické sčítanie obyvateľov Slovenska

Elektronické sčítanie obyvateľov Slovenskej republiky sa uskutoční v plánovanom termíne od 15. februára 2021 do 31. marca 2021. Sčítanie obyvateľov bude plne elektronické, absolútne bezpečné a pohodlné. Obyvatelia sa sčítajú sami, v pohodlí domova a bezpečne, bez ohrozenia na ich zdravie a bez kontaktu s cudzím človekom. Na sčítanie postačí mobil, tablet, notebook alebo PC.

Obyvatelia nájdu jednoduchý elektronický sčítací formulár na stránke www.scitanie.sk a budú mať k dispozícii aj mobilnú aplikáciu. Vyplnenie elektronického formuláru nezaberie viac ako 10 minút.

Obyvateľ sa elektronicky sčíta sám. Deti do 18 rokov sčítajú rodičia alebo ich zákonný zástupca, pri prihlásení do formulára sa zadáva rodné číslo dieťaťa.

Vyzývame obyvateľov, aby pomohli pri sčítaní svojim blízkym (seniorom).

Obyvatelia, ktorí nemajú žiadnu možnosť alebo počítačové zručnosti sa sčítať elektronicky sami alebo ani za pomoci svojich príbuzných alebo iných blízkych osôb, budú môcť od 1. apríla využiť takzvané asistované sčítanie, pri ktorom im pomôžu určení asistenti. **Tito asistenti budú k ľuďom chodiť až po 1. apríli, o čom Vás budeme ešte informovať.**

Odporúčame obyvateľom, aby podrobne sledovali prebiehajúcu kampaň ku sčítaniu obyvateľov v mediách a navštívili stránku www.scitanie.sk. Informácie nájdu aj na Facebooku, Instagrame a na YouTube všade pod názvom SODB 2021 alebo Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021.

Všetky údaje, ktoré obyvateľ počas sčítania uvedie do formulára, sa musia vzťahovať **k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je poľnoc z 31.decembra 2020 na 1. januára 2021.**

BEZPEČNOSŤ ELEKTRONICKÉHO SČÍTANIA

Počas Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 bude zachovaná **maximálna možná ochrana osobných údajov**. Všetky získané údaje budú zabezpečené a chránené pred zneužitím.

PRÍNOS A VÝZNAM SČÍTANIA

Prináša nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní.



Obyvateľ nájde pomoc aj na linke:
02 / 20 92 49 19.

WWW.SCITANIE.SK



Celoslovenský úspech mladej strelkyne z Pohorelej

V septembri 2020 sa na strelnici v Príbelciach konali Majstrovstvá Slovenskej republiky v streľbe z guľových zbraňach pre rok 2020. Z breznianskeho streleckého klubu sa na majstrovstvá nominovali traja športovci. Jednou z nich bola naša Janka Janošková. Medzi slovenskou streleckou špičkou v kategórii dorasteniek v olympijskej disciplíne ŠpMa 3x20 (trojpolohový štandard) so ziskom 536 bodov obsadila skvelé 4. miesto a v disciplíne ŠpMa 60 ležmo 8. miesto so ziskom 594,7 bodu. Strieľalo sa na elektronické terče. Gratulujeme!



POLICIA UPOZORŇUJE NA PODVODNÍKOV V SÚVISLOSTI S COVID-19

V súčasnom období polícia aj v našom okrese zaznamenáva prípady, kedy neznáme osoby (pachatelia) volajú starším osobám na pevnú linku alebo mobil pod zámienkou dostať sa do bytu a okraďnúť seniorov s tým, že ich prídu očkovať proti novému koronavírusu, chcú im merať teplotu a musia im za to zaplatiť. Ponúkajú taktiež pochybné lieky, dezinfekcie, rúška, alebo oslovujú seniorov, že im spravia nákup a žiadajú peniaze vopred.



Na základe zaznamenávania trestnej činnosti páchanej na osobách vyššieho veku (seniorov), polícia taktiež upozorňuje občanov, najmä seniorov, aby nepožičiavali peniaze osobám, ktoré nepoznajú, nakoľko môže ísť o podvodníkov a zlodejov.

Polícia žiada, aby výskyt akýchkoľvek podozrivých osôb, prípadne pokusov o uvedené podvody občania oznámili na tiesňovú telefónnu linku polície 158 alebo na najbližší útvar polície.



Upustenie od uloženia pokuty k miestnym daniam

Vláda SR na svojej 75. schôdzi schválila Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky o upustení od uloženia POKUTY za NEPODANIE DAŇOVÉHO PRÍZNANIA K MIESTNYM DANIAM a čiastkového priznania k miestnym daniam.

Toto nariadenie vlády ustanovuje, že sa upustí od uloženia pokuty za nepodanie priznania k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje podľa zákona o miestnych daniach alebo čiastkového priznania k dani z nehnuteľností, k dani za psa, k dani za predajné automaty a k dani za nevýherné hracie prístroje na zdaňovacie obdobie roku 2021 v ustanovenej lehote, ak túto povinnosť daňový subjekt splní dodatočne a to najneskôr do 15. marca 2021.

Pripomíname, že ak daňovník v predchádzajúcom roku nadobudne do vlastníctva nehnuteľnosť (pozemok, stavbu, byt alebo nebytový priestor v bytovom dome) alebo v prípade ich nehnuteľností došlo k zmene druhu alebo výmery pozemku, účelu využitia stavby, bytu alebo nebytového priestoru, je povinný v zákonom stanovenej lehote do 31. januára podať daňové priznanie, alebo čiastkové daňové priznanie.

Čiastkové priznanie k dani z nehnuteľností však podávajú aj tí daňovníci, ktorým k 31. 12. 2020 zanikla daňová povinnosť k dani z nehnuteľností, čiže tí daňovníci, ktorí v roku 2020 napr. predali alebo darovali nehnuteľnosť, nemajú už nehnuteľnosť v nájme alebo v správe alebo ju prestali užívať a boli ako užívatelia na účely dane z nehnuteľností považovaní za daňovníkov.

Upozorňujeme občanov, aby vzhľadom na súčasnú pandemickú situáciu pri komunikácii so správcom dane používali prednostne písomnú, telefonickú alebo elektronickú komunikáciu. Na podanie elektronického priznania je vytvorený informačný systém Dátové centrum obcí a miest (IS DCOM – www.dcom.sk) alebo je možné využiť podanie cez Ústredný portál verejnej správy na www.slovensko.sk (komunikácia prostredníctvom vytvorenej schránky občana a elektronického občianskeho preukazu).

Ak ste sa ocitli v psychicky náročnej životnej situácii vy alebo vaši blízki, prípadne pociťujete úzkosť, depresívne nálady a súčasná kríza spojená s tlakom sa pre vás stáva psychicky neúnosnou, **vyhľadajte pomoc nie je prejavom slabosti či zlyhania. Kontaktujte odborníkov z Ligy za duševné zdravie na bezplatnom telefónnom čísle 0800 800 566.**

Prípadne môžete využiť služby e-mailovej poradne s konkrétnym odborníkom. Kvalifikované poradenstvo poskytujú vyškolení odborníci z oblasti psychológie, psychiatrie a sociálnej práce.

Viac sa dozviete na stránke www.linkanezabudka.sk



OD PONDELKA 8. FEBRUÁRA PLATÍ NA SLOVENSKU

COVID AUTOMAT

Čo to znamená? Je to plán, ako postupovať v pandémie, aké opatrenia kedy prijímať a kedy ich uvoľňovať. Ide vlastne o automatické zaraďovanie okresov do jednotlivých stupňov varovania na základe regionálneho epidemiologického rizika, ktoré sa vyhodnocuje týždenne.

Na základe COVID AUTOMATu je **okres Brezno aj od pondelka 15. februára „BORDOVÝ“ – teda zaradený do III. stupňa varovania**, čo znamená, že okrem obmedzení platných pre na území celého Slovenska **naďalej v okrese platí prísny zákaz vychádzania** s výnimkami:

- **pobyt v prírode** v okrese je povolený bez testu; pobyt v prírode **mimo okresu je povolený len s negatívnym testom**, nie starším ako 7 dní - cestovať do prírody v okrese zaradenom do 4. stupňa („čierneho“) nie je povolené;
- **otvorené sú materské školy; základné školy 1. stupeň vyučujú prezenčne** (ak to umožní aj regionálny úrad verejného zdravotníctva SR); deti v MŠ a žiaci test nepotrebujú, pre žiakov prvého stupňa platí, že jeden z rodičov musí predložiť negatívny COVID test, nie starší ako 7 dní;
- **na cestu do a z práce** (ak osoba nemôže pracovať z domu/home office) je **potrebný negatívny test**, ktorý nie je starší ako 7 dní;

V rámci výnimiek je možné namiesto antigénneho testu alebo RT-PCR testu predložiť doklad o prekonaní ochorenia nie starší ako tri mesiace alebo doklad o zaočkovaní zaočikovaná proti ochoreniu COVID-19 a druhou dávkou vakcíny a od tohto očkovania uplynulo aspoň 14 dní.

Podľa Uznesenia Vlády SR č.77 z 5.2.2021 okrem regionálnych obmedzení na celom území Slovenskej republiky platí:

- **Zákaz vychádzania v čase od 05:00 hod. ráno do 01:00 hod. nasledujúceho dňa** s výnimkami (napr. cesta do najbližšej predajne za účelom nákupu nevyhnutých životných potrieb, cesta do najbližšej prevádzky otvorenej na základe výnimky v uznesení vlády, cesta do školy a materskej školy vrátane doprevádzajúcej osoby, cesta do zdravotníckeho zariadenia vrátane doprevádzajúcej osoby, vychádzka osoby staršej ako 65 rokov, ...)
- **Povinné nosenie rúšok** (okrem výnimiek uvedených vo Vyhláske Úradu verejného zdravotníctva SR). Ústa aj nos musia byť prekryté rúškom, respirátorom bez výdychového ventilu, šálom, či šatkou
 - vo vnútorných priestoroch budov (okrem vlastnej domácnosti)
 - v prostriedkoch hromadnej dopravy
 - na verejnosti (okrem pobytu v prírode, pokiaľ je vzdialenosť od ostatných osôb väčšia ako 5 metrov – mimo osôb zo spoločnej domácnosti)
- **Zákaz návštev v nemocniciach, zariadeniach sociálnych služieb a domovoch sociálnych služieb** (okrem výnimiek)
- **Uzatvorenie maloobchodných predajní a prevádzok poskytujúcich služby** (okrem výnimiek)
- **Zákaz usporadúvať hromadné podujatia** športovej, kultúrnej, zábavnej, spoločenskej či inej povahy.
- **Predajne potravín a drogerie umožnia od pondelka do piatka v čase od 9:00 do 11:00 vstup iba osobám nad 65 rokov.** Seniori však môžu nakupovať aj v inom čase, dôrazne sa im však ako rizikovej skupine odporúča využiť iba vyhradený čas.

Všetky dôležité a overené informácie o koronavíruse a chorobe COVID-19, ako aj platné opatrenia a obmedzenia nájdete na internetových stránkach:

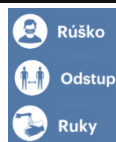
www.korona.gov.sk (CALL CENTRUM 0800 221 234 alebo *0123)

Úrad verejného zdravotníctva SR - <http://www.uvzsr.sk/>

Ministerstvo vnútra SR - <http://www.minv.sk/>

Ministerstvo zdravotníctva SR - <https://www.health.gov.sk/>

Sledujte aktuálne informácie a pokyny v médiách (najmä verejnoprávnej **rtv**)



SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

92 rokov

Karol Bialik, Kpt. Nálepku 181

86 rokov

Anna Simanová, Orlová 630

84 rokov

Matej Pompura, Za Vřšok 218

83 rokov

Mária Kanošová, Orlová 593

82 rokov

Anna Baksová, Clementisova 797

80 rokov

Mária Petrová, Za potokom 702

Angela Pumpurová, Clementisova 804

70 rokov

Adela Gandžalová, Kpt. Nálepku 28

Mgr. Anna Kráľová, Clementisova 757

Ondrej Šťavina, Za Vřšok 214

65 rokov

Juraj Kyba, Clementisova 760

Mária Lakandová, Kpt. Nálepku 247

Mária Rochovská, Clementisova 796

Mária Šajšová, Kpt. Nálepku 107

60 rokov

Milan Baksa, Clementisova 797

Marta Buček Durbáková, Orlová 580

Ján Ciper, Clementisova 764

Jozef Chromč, Orlová 662

Anna Maleček, Kpt. Nálepku 29

Dana Pokošová, Za Hronom 835

Rudolf Skyba, Pohorelská Maša 12

Ivan Tešlár, Kpt. Nálepku 160

NOVORODENCI

Ján Maťuš, Hviezdoslavova 64

ZOSNULÍ

Karol Haluška, 76 r.

František Salcer, 83 r.

Daniela Bullová, r. Krčmová, 80 r.

Anna Rochovská, r. Simanová, 68 r.

Objednávania na očkovanie proti koronavírusu prebieha na internetovej stránke www.korona.gov.sk.

Zaregistrovať sa alebo blízky na očkovanie proti COVID-19 je už možné aj telefonicky na callcentre Ministerstva zdravotníctva: **0800 174 174**

Okrem registrácie na očkovanie tu môžu občania získať informácie k aktuálnym opatreniam, či zmeniť termín testovania a očkovania.

Linka je určená predovšetkým starším ľuďom, ktorí nemajú internet či dostatočné počítačové zručnosti.



Pred 160 rokmi sa narodil Ferdinand Coburg



26. februára 1861 sa narodil Ferdinand Coburg - šľachtic, diplomat, knieža, spisovateľ, botanik, ornitológ a filatelista; bulharský cár Ferdinand I. úzko spätý s Pohorelou.

Mal mimoriadne vrúcny vzťah ku Slovensku a často ho navštevoval. Jeho obľúbeným miestom pobytu bolo Horehronie. Tu prebýval v Pohorelej – v letnom sídle Coburgovcov v miestnej časti v Pohorelskej Maši. V tunajšom kostole sa konala aj birmovka jeho obidvoch dcér – princezien Jevdokii-Eudoxii a Nadeždy- a princa Cyrila.



Bol patrónom pohorelského kostola. Vtedajšiemu organistovi a učiteľovi Jozefovi Bahérimu daroval dvojkomorový organ, o čom svedčí aj erb nachádzajúci sa na prednej strane organu.

Záznam v kronike obce Pohorelá z roku 1941:

NÁVŠTEVA BÝVALÉHO CÁRA FERDINANDA V POHORELEJ: Na deň Nanebovstúpenia Pána 22. mája okolo 4. hod. popoludní prišiel neočakávane na svojom aute Jeho Veličenstvo býv. cár bulharský Ferdinand na návštevu tunajšieho kostola a fary. Pretože návšteva nebola ohlásená, dôstojného p. farára Kašaja nenašiel doma. So svojim autom vyšiel až pred bránu kostola, ale aj ten našiel už zavretý. Farníci, bývajúci v blízkosti kostola, povšimli si, že nejaké auto vyšlo strmým briežkom až ku kostolu, čo je vecou nezvyčajnou, lebo auta zastavujú zvyčajne len pred farou a cestujúci tu z nich vystupujú. Zvedavosť privábila ľudí na cestu, kde sa auto vracalo. Išlo krokom, takže obyvatelia ľahko poznali svojho bývalého dobrodincu a úctive sa mu kľakali. Auto na dedine zastalo a J.V. cár potom obdaroval niekoľkých občanov peňažitými darmi.

Pred 40 rokmi zomrel Ján Kotoč

10. februára 1981 zomrel pohorelský rodák – ekonóm a vysokoškolský pedagóg Ján Kotoč.

Narodil sa v Pohorelej 23. februára 1913. V rokoch 1918-1924 navštevoval Základnú školu v Pohorelej, v rokoch 1924-1932 absolvoval Strednú školu v Bratislave a v Rožňave, kde maturoval, v roku 1933 vykoval doplnovaciu maturitu na Učiteľskom ústave v Banskej Bystrici. V rokoch 1932 až 1942 pôsobil ako učiteľ na ľudových školách v Závadke nad Hronom a vo Vernári.

Počas 2. svetovej vojny bol účastníkom ilegálneho protifašistického hnutia, bojoval pri Telgarte a v oblasti Magurka a Muránska planina. Po vojne pracoval na Povereníctve školstva a kultúry.

V roku 1956 skončil štúdium pedagogiky a psychológie na Vysokej škole pedagogickej v Bratislave. Po štúdiu pôsobil ako učiteľ vo Vernári a v Poprade.

V rokoch 1958 - 66 mu zverili vedenie Výskumného ústavu pedagogického. V rokoch 1966-1979 bol profesorom na Katedre pedagogiky FF UK v Bratislave. Zaoberal sa dejinami pedagogiky, didaktikou, teóriou výchovy, riadenia a organizácie školstva. Publikoval v časopisoch Jednotná škola, Pedagogika.

Bol členom výboru Pedagogickej rady Ministerstva školstva SSR, predsedom a podpredsedom Slovenskej pedagogickej spoločnosti pri SAV, podpredsedom Československej pedagogickej spoločnosti pri ČSAV.

Získal ocenenia Československý vojnový kríž, Rad SNP I. triedy, Zaslúžilý školský pracovník, Rad práce, Medailu Jana Amosa Komenského a Zlatú medailu UK.



Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2021/02, ročník XVII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzávierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.